

EDUSKUNNAN
YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

Helsingissä

28 päivänä lokakuuta 1994

Lausunto n:o 11

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 16 päivänä syyskuuta 1994 hallituksen esityksen n:o 170 laiksi torjunta-ainelain muuttamisesta maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa maa- ja metsätalousvaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Riitta Itkonen maa- ja metsätalousministeriöstä, ylitarkastaja Pirkko Kivelä-Ikonen ympäristöministeriöstä, ylitarkastaja Pia Korjus sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylitarkastaja Eija-Leena Hyninen kasvintuotannon tarkastuskeskuksesta, kylvösiemenasiamies Juha Ruippo Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti Tom Murmann Puutarhaliitosta, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti Sakari Lilja Metsäntutkimuslaitoksesta ja toimitusjohtaja Riitta Juvonen Torjunta-ainetuottajien yhdistyksestä.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan torjunta-ainelakia muutettavaksi siten, että kasvintuotannossa käytettävien torjunta-aineiden eli kasvin-suojeluaineiden markkinoille toimittamista koskevat säännökset vastaisivat Euroopan yhteisöjen kasvin-suojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetussa direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin Suomen jäsenyys Euroopan unionissa. Lain voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi asetuksella.

Valiokunnan kannanotot

Voimassa olevan torjunta-ainelain (327/69) mukaan torjunta-ainetta ei saa Suomessa myydä eikä käyttää, jollei sitä ole täällä hyväksytty ja rekisteröity. EU:n kasvin-suojeluainesäädösten täytäntöönpano muuttaa torjunta-aineiden hyväksymismenettelyn kaksivaiheiseksi. Komissio hyväksyy torjunta-ainevalmisteiden sisältämät tehoaineet ns. positiiviluetteloon. Hyväksyttyä tehoainetta sisältävien valmisteiden hyväksymisestä ja rekisteröimisestä tehdään päätökset kansallisesti.

Jäsenmaan on sallittava sellaisen valmisteen markkinoille tulo, joka on jo tutkittu ja rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa. Valmiste voidaan kuitenkin jättää hyväksymättä taikka vaatia lisätutkimuksia, jos maatalouteen, kasvin-suojeluun ja ympäristöön, erityisesti ilmastoon, liittyvät ja valmisteen käytön kannalta merkitykselliset olosuhteet eivät ole verrattavissa valmisteen hyväksyneen maan olosuhteisiin.

Uuteen järjestelmään siirryttäessä suomalaisen viranomaisten työ tulee painottumaan valmisteiden ominaisuuksien ja kansallisten olosuhteiden arviointiin. Sen sijaan itse tehoaineiden arviointi vähenee huomattavasti.

Uutta järjestelmää aletaan soveltaa vasta siten, kun tehoaineet on saatu positiiviluetteloon. Ensimmäiset tehoaineet saataneen sinne aikaisintaan vuonna 1996. Kun uudesta järjestelmästä ei vielä ole kokemuksia, ei ole nähtävissä, mihin suuntaan se kehitystä meillä vie.

Ympäristövaliokunta pitää tärkeänä, että Suomessa pidetään lähtökohtana suojelun korkeaa tasoa. Valiokunta on jo EU-jäsenyyden vaikutuksia arvioivassa launnossaan (YmVL 1/1992 vp) korostanut pohjoisten ilmasto-olosuhteiden muun muassa maatalouden kemikaalien käytölle asettamia tiukempia vaatimuksia. Myös

kasvinsuojeluvälinepäätös (91/414/ETY) asettaa tavoitteeksi suojelun korkean tason sekä edellyttää, että entistä enemmän kiinnitetään huomiota kasvinsuojelutarpeeseen ja ympäristövaatimuksiin.

Ympäristövaliokunta korostaa, että suomalaisilla viranomaisilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla riittävät voimavarat selvitysten ja tutkimusten tekemiseen. Näin voidaan turvata kansallisten olosuhteiden huomioon ottaminen torjunta-aineiden hyväksymismenettelyssä. Riittävät selvitykset ovat edellytys myös käyttörajoitusten asettamiseksi torjunta-aineille, mitä valiokunta pitää tärkeänä pyrittäessä minimoimaan torjunta-aineiden käyttöä. Valiokunta painottaa niin ikään integroidun torjunnan periaatetta torjunta-aineiden käytössä.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Seppänen, jäsenet Biaudet, Hautala, Ihamäki, Kankaanniemi,

Riittävien kansallisten selvitysten ja tutkimusten tarvetta puoltaa edelleen se, että uusia, turvallisempia ja ympäristöä vähemmän kuormittavia kasvinsuojeluaineita saataisiin käyttöön joko tuotuin tai Suomessa valmistettuina. Suomessa torjunta-aineiden tuottaminen perustuu tällä hetkellä tehoaineiden sekoittamiseen. Uuden aineen kehittäminen saattaa maksaa saadun selvityksen mukaan noin miljardin, mihin näin pienessä maassa ei ole resursseja.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta esittää kunnioittavasti,

että maa- ja metsätalousvaliokunta mieltintöään laatiessaan ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

mi, Kautto, Kuuskoski, Markkula, Myller, Rask, J. Roos, Takala ja Virrankoski sekä varajäsenet Aula ja Viljamaa.